

Skolinspektionen

Beslut
2019-04-17
Dnr 43-2018:10586

1 (11)

Köpings kommun

Beslut för förskoleklass och grundskola efter tillsyn i Elundskolan i Köpings kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Köpings kommun att senast den **1 november 2019** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Bedömning och betygssättning

Skolinspektionen konstaterar att Köpings kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Eleven och elevens vårdnadshavare informeras fortlöpande om elevens utveckling. (3 kap. 4 § och 10 kap. 12 § skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.4 Skola och hem, 2.7 Bedömning och betyg)

Åtgärder

- Se till att eleven och elevens vårdnadshavare fortlöpande informeras om elevens utveckling i de ämnen som eleven får undervisning i. I detta ingår bland annat att:
 - lärare, elev och elevens vårdnadshavare minst en gång varje termin har ett utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas, samt om vilka insatser som behövs för att för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen avseende samtliga ämnen som eleven får undervisning i,
 - lärare i årskurs 1-5 en gång per läsår vid ett av utvecklingssamtalen, i en skriftlig individuell utvecklingsplan, ger omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i samtliga de ämnen som eleven får undervisning i samt sammanfattar vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och att
 - eleven i fortlöpande dialog med lärare får information om sin kunskapsutveckling i alla ämnen som eleven får undervisning i.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolinspektionen konstaterar att Köpings kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. (6 kap. 6-10 §§ skollagen)

Åtgärder

- Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling och att de åtgärder som beslutas grundar sig i konstaterade behov för verksamheten. I detta ingår bland annat att:
 - kartlägga behovet av vilka förebyggande insatser som behövs för att förhindra att elever utsätts för kränkande behandling i alla miljöer som eleverna vistas i, såsom exempelvis vid förflyttningar till och från andra skolor, samt vid undervisning på andra skolor.

Grundläggande förutsättningar för skolenheten

Skolinspektionen konstaterar att Köpings kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Den totala undervisningstiden för varje elev ska vara minst 6 890 timmar. (10 kap. 5 § skollagen)
- Elevhälsan arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande och stödjer elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen; Lgr 11, 2.8 Rektorns ansvar)
- Elever ges en studie- och yrkesorienterande verksamhet som tillgodoser deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet så att eleverna får pröva och utveckla sina intressen oberoende av könstillhörighet. (2 kap. 29 § skollagen; 10 kap. 8 a § skollagen; Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Se till att eleverna minst får den garanterade undervisningstiden i varje ämne. I detta ingår att systematiskt arbeta med:
 - att skolans timplan stämmer överens med den nationella timplanen,
 - att elevernas scheman stämmer överens med skolans timplan och att dessa scheman följs,
 - att schemalaggningen sker med tillräckliga marginaler för att alla elever minst ska få den garanterade undervisningstiden även om undervisningstid går bort och
 - att rektor följer upp att varje elev får minst den garanterade undervisningstiden i alla de ämnen eleven får undervisning i.
- Se till att elevhälsan som samlad resurs främst används förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.
- Se till att det finns en studie- och yrkesorienterande verksamhet som tillgodoser samtliga elevers behov av vägledning inför deras val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet.

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i Elundskolans arbete med att fortlöpande informera elever och deras vårdnadshavare om elevens utveckling i de ämnen som eleven får undervisning i. Av tillsynen framgår att elever visserligen får information om hur de ligger till och vad de ska arbeta vidare med som en del av undervisningen eller vid utvecklingssamtalen för vissa ämnen, men inte för alla. Det framkommer också att elever i årskurs 1 till och med 5 inte får omdömen i alla ämnen.

Skolinspektionen bedömer vidare att det finns brister i skolans målinriktade arbete mot kränkande behandling. Tillsynen på Elundskolan visar visserligen att skolan kartlägger behovet av vilka förebyggande insatser som behövs för att förhindra att elever utsätts för kränkande behandling på plats i Elundskolan, men tillsynen visar även att kartläggningen inte inkluderar samtliga miljöer som eleverna vistas i, så som exempelvis förflyttningar till andra skolor eller undervisning vid andra skolor. Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans systematiska arbete med att ge varje elev minst den garanterade undervisningstiden. Av utredningen framgår att skolans timplan inte stämmer överens med den nationella timplanen då den bland annat innehåller för få undervisningstimmar i slöjd, språkval och hem- och konsumentkunskap. Det framgår vidare att elever inte får kompensation för undervisningstid som faller bort och att rektor inte säkerställer att alla elever minst får den garanterade undervisningstiden. Skolinspektionen bedömer att det finns brister i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete. Tillsynen visar att elevhälsans olika funktioner främst arbetar åtgärdande med insatser på individnivå istället för att främst arbeta med hälsofrämjande och förebyggande insatser som omfattar samtliga av skolans elever. Skolinspektionen bedömer även att det finns brister i skolans studie- och yrkesvägledande verksamhet. Tillsynen visar att skolan inte bedriver studie- och yrkesvägledning i alla årskurser. Det framgår att elever inte alltid får stöd och information inför val av moderna språk till årskurs 6. Tillsynen visar vidare att skolan inte aktivt arbetat med att elevernas studie- och yrkesval inte ska begränsas av könstillhörighet, social- eller kulturell bakgrund. Bristen kan få till följd att skolans elever får sämre förutsättningar att göra väl underbyggda studie- och yrkesval.

Föreläggande

Bedömning och betygssättning

Brister i arbetet med att informera elever och deras vårdnadshavare om elevens utveckling

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i Elundskolans arbete med att fortlöpande informera elever och deras vårdnadshavare om elevens utveckling i de ämnen som eleven får undervisning. Av tillsynen framgår att elever visserligen får information om hur de ligger till och vad de ska arbeta vidare med som en del av undervisningen eller vid utvecklingssamtalen för vissa ämnen, men inte i alla. Det framkommer vidare att elever i årskurs 1 till och med 5 inte får omdömen i alla ämnen. Ett bristfälligt arbete med att informera elever och deras vårdnadshavare om elevens utveckling försämrar elevernas möjligheter att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling.

Rättslig reglering

I skollagen anges att eleven och elevens vårdnadshavare fortlöpande ska informeras om elevens utveckling. Det anges vidare att läraren, eleven och elevens vårdnadshavare ska ha ett utvecklingssamtal minst en gång varje termin om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas samt om vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Informationen vid utvecklingssamtalet ska grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i förhållande till läroplanen och kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i. I skollagen anges också att i årskurs 1 till och med 5 ska läraren en gång per läsår, vid ett av utvecklingssamtalen, i en skriftlig individuell utvecklingsplan dels ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i, och dels sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Av läroplanen framgår att läraren ska samverka med elevens vårdnadshavare och fortlöpande informera vårdnadshavarna om elevens skolsituation, trivsel och kunskapsutveckling. Läraren ska också genom utvecklingssamtal och den individuella utvecklingsplanen främja elevernas kunskapsmässiga och sociala utveckling. Det framgår vidare att läraren utifrån kursplanernas krav allsidigt ska utvärdera varje elevs kunskapsutveckling och muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen.

Av Skolverkets allmänna råd med kommentarer kring utvecklingssamtalet och den skriftliga individuella utvecklingsplanen, sidan 13, framgår att en förutsättning för elevens delaktighet i utvecklingssamtalet är att läraren kontinuerligt ger återkoppling till eleven i undervisningen. Eleven får därmed förståelse för hur det går och vad som förväntas av honom eller henne i skolarbetet.

Skolinspektionens utredning

Skolinspektionens utredning visar att eleven och elevens vårdnadshavare inte fortlöpande informeras om elevens utveckling och att lärare i årskurs 1 till och med 5 vid utvecklingssamtalen inte alltid ger omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i samtliga de ämnen som eleven får undervisning i. Rektorn uppger att omdömen inte alltid ges av lärare i alla ämnen, och att detta är något som behöver gås igenom så att alla elever fortsättningsvis får detta. En lärare uppger att vårdnadshavare kan gå in i skolans digitala system och läsa elevernas omdömen under förutsättning att alla lärare bemödat sig om att skriva in en kommentar kring just sitt ämne, men att det varit problem med att alla lärare inte lägger in omdömen i systemet. Vid intervju med lärare framkommer också att undervisningen i vissa ämnen genomförs på andra skolenheter och att lärare på de skolorna inte alltid lämnar information om hur elever ligger till i deras respektive ämne. En lärare säger att det är omöjligt för lärarna själva att inför utvecklingssamtalen jaga lärare i alla ämnen för att ta del av bedömningarna. En annan lärare uppger att det inte finns någon gemensam rutin för hur skolan ska berätta för eleverna hur de ligger till i undervisningen eller hur eleverna ska utvecklas i sina ämnen. En lärare uppger att hen kontinuerligt arbetar med feedback till eleverna, medan en annan lärare uppger att hen endast informerar elever som aktivt frågar om deras utveckling och om hur de ska arbeta vidare. En elev uppger att eleverna inte får veta hur de ligger till i alla ämnen. En annan elev uppger att en del lärare bara säger till om eleverna inte når de kunskapskrav som minst ska uppnås i

ämnet, men att det i övrigt i undervisningen inte går att få veta hur de ska arbeta vidare för att nå vissa betyg. En elev säger att det enda eleverna får reda på är F-varningar, de får inte reda på hur de ligger till annars även om de frågar om det.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då verksamheten vid Elundskolan inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Köpings kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Brister i det målinriktade arbetet mot kränkande behandling

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans målinriktade arbete för att motverka kränkande behandling. Tillsynen visar att skolan genomför en viss kartläggning av de riskmiljöer eleverna vistas i under en skoldag men det har också framkommit att kartläggningen inte omfattar samtliga delar av verksamheten, så som exempelvis förflyttningar till andra skolor eller undervisning vid andra skolor. För att skolan ska kunna vidta konkreta åtgärder i syfte att förebygga kränkande behandling är det nödvändigt att kartläggningen omfattar samtliga miljöer som eleverna vistas i. Risken är annars att elever utsätts för kränkande behandling utan att det kommer till skolans kännedom.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Vidare anges att huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga att elever utsätts för kränkande behandling. I detta arbete ingår att varje år upprätta en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en översikt över de åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Skolinspektionens utredning

Skolinspektionens utredning visar att skolan genomför en kartläggning av vilka behov som finns av insatser för att förhindra att elever utsätts för kränkande behandling, men att kartläggningen inte omfattar samtliga riskmiljöer som eleverna vistas i. Av skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling framgår att det varje år genomförs en trygghetsvandring inomhus och utomhus på skolans område med eleverna i årskurs 1. Det framgår även att eleverna i årskurs 2 till och med 6 tittar på bilder som visar olika platser på skolans område, och att platserna diskuteras ur ett säkerhets- och trygghetsperspektiv. Som ett led i kartläggningen genomförs även en trivselenkät två gånger per år. Av utredningen framgår emellertid att elevernas undervisning delvis bedrivs på andra skolor och att mycket tid läggs på förflyttningar mellan skolorna. Av Skolinspektionens intervjuer med rektorn och elevhälsan framgår att kartläggningen av de riskmiljöer eleverna vistas i inte omfattar förflyttningar till och från andra skolor

eller miljöer på de skolorna. En lärare uppger vid intervju att hen visserligen frågar eleverna hur förflyttningarna har gått, men att det i övrigt inte sker någon uppföljning av detta på skolan. En lärare uppger vidare att de andra skolorna där eleverna får undervisning samt förflyttningarna dit och tillbaka skulle behövas inkluderas i skolans trygghetsvandringar. En lärare uppger att vissa åtgärder visserligen sätts in för öka tryggheten, men att skolan inte har någon helhetsbild av det som sker vid förflyttningarna eller vid undervisning på andra skolor. Av Skolinspektionens intervjuer med rektorn, elevhälsan, lärare och elever framgår att det finns platser och situationer, i samband med undervisning och förflyttningar till och från andra skolor, vilka elever upplever som otrygga och där konflikter uppstår.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då verksamheten vid Elundskolan inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Köpings kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Grundläggande förutsättningar för skolenheten

Brister i arbetet med att ge varje elev den garanterade undervisningstiden

Skolinspektionens bedömer att det finns brister i skolans systematiska arbete med att ge varje elev den garanterade undervisningstiden. Av utredningen framgår att skolans timplan inte stämmer överens med den nationella timplanen då den bland annat innehåller för få undervisningstimmar i slöjd, språkval och hem- och konsumentkunskap. Det framgår vidare att elever inte får kompensation för undervisningstid som faller bort och att rektor inte säkerställer att alla elever får minst den garanterade undervisningstiden. Ett bristande arbete med att säkerställa att alla elever får minst den garanterade undervisningen riskerar att leda till att elever går miste om undervisningstid och i förlängningen får sämre förutsättningar att nå kunskapskraven.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att den totala undervisningstiden för varje elev i grundskolan ska vara minst 6 890 timmar.

Av skolförordningen framgår att huvudmannen, efter förslag av rektorn, beslutar om fördelning av undervisningstiden mellan årskurserna. Bestämmelser om fördelning av den garanterade undervisningstiden (timplan för grundskolan) finns i skolförordningens bilaga 1. Av bilaga 1 framgår att den minsta garanterade undervisningstiden i slöjd är 50 timmar på lågstadiet och 140 timmar på mellanstadiet. Det framgår vidare att den minsta garanterade undervisningstiden för språkval är 48 timmar för mellanstadiet, samt att minsta garanterade undervisningstid för hem- och konsumentkunskap på låg- och mellanstadiet är 36 timmar.

Skolinspektionens utredning

Skolinspektionens utredning visar att eleverna inte får den minsta garanterade undervisningstiden i slöjd, språkval samt i hem- och konsumentkunskap. Rektorn uppger vid intervju att skolans timplan är den som huvudmannen lämnat till Skolinspektionen och

att det inte läggs ut någon mer undervisningstid än det som framgår av den planen. Rektorn uppger också att skolans timplan är baserad på 35,6 veckor. Av skolans timplan framgår att fördelningen av den garanterade undervisningstiden ger eleverna för få timmar i slöjd, språkval samt i hem- och konsumentkunskap. I slöjd får eleverna enligt skolans timplan sammanlagt 142,4 timmar under låg- och mellanstadiet vilket tillsammans är 47,6 timmar färre än den minsta garanterade undervisningstiden. I språkval får eleverna enligt skolans timplan 35,6 timmar i årskurs 6 vilket är 12,4 timmar färre än den minsta garanterade undervisningstiden för mellanstadiet. I hem- och konsumentkunskap får eleverna enligt skolans timplan 35,6 timmar under mellanstadiet, vilket är 0,4 timmar färre än den minsta garanterade undervisningstiden för låg- och mellanstadiet. Av intervjuer med rektor framgår att elever inte får kompensation för undervisningstid som faller bort. Rektorn uppger att om en lärare i exempelvis slöjd är sjuk eller om skolan har friluftsdag så får inte eleverna undervisningen i exempelvis slöjd en annan dag. Skolan lägger inte till undervisningstid någon annan dag för att undervisningstid fallit bort. Rektor uppger dock att om det faller bort undervisning i slöjd så kan eleverna få en teoretisk uppgift att lösa det med. En representant för elevhälsan uppger att det är mycket inställda lektioner i slöjd. Av intervju med rektor framkommer att undervisningen i slöjd, språkval och hem- och konsumentkunskap sker på andra skolor. En lärare uppger att det försvinner mycket undervisningstid för eleverna på grund av förflyttningar mellan skolor då bussarna ofta är sena så att eleverna inte kommer fram i tid, då hinner eleverna inte få den undervisningstid de ska ha. Läraren uppger också att det försvinner undervisningstid för eleverna utifrån att det ofta uppstår konflikter under förflyttningarna vilka sedan måste lösas under lektionstid. Rektor uppger vid intervju att det säkerställs att eleverna får den garanterade undervisningstiden genom att skolan utgår från kommunens timplan. En lärare uppger att lärarna själv får hålla koll på att eleverna får den garanterade undervisningstiden, då det är lärarna själva som lägger elevernas schema. En lärare säger att "När man lägger schemat får räkna och räkna och räkna och sen hoppas man till slut att det stämmer". En lärare uppger att de scheman de gör lämnas till rektor, men att lärarna aldrig fått någon återkoppling på sina scheman från rektor. En lärare uppger att schemat ofta behöver ändras utifrån att förutsättningarna från andra skolor förändras. En annan lärare uppger att det fortfarande är mycket förändringar i schemat fastän man nu hade kommit så långt in på terminen. Rektorn uppger att det blir förändringar i schemat då och då utifrån att andra skolor ändrar sitt schema, och att Elundskolan behöver anpassa sig till andra skolor. I en skriftlig kommentar till protokollet uppger rektor att timplanen ska följas och att återkoppling sker vid frågetecken.

Brister i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete på skolan. Tillsynen visar att elevhälsans olika funktioner främst arbetar åtgärdande med insatser på individnivå istället för att främst arbeta med hälsofrämjande och förebyggande insatser som omfattar samtliga av skolans elever. Det är av stor vikt att elevhälsan arbetar förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Rättslig reglering

I skollagen anges att det för eleverna i förskoleklassen och grundskolan ska finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas.

I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 276) anges bl.a. följande. Arbeta med elevhälsa bör i stor utsträckning vara förebyggande och ha en hälsofrämjande inriktning. Arbeta med elevhälsa förutsätter vidare en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper samt att det finns kompetens att tillgå för detta arbete. Det är också angeläget att samverkan sker med övrig hälso- och sjukvård samt med socialtjänsten. I det individuellt inriktade arbetet har elevhälsan ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling. De mer generellt inriktade uppgifterna, där elevhälsans medverkan är viktig, rör elevernas arbetsmiljö, skolans värdegrund som t.ex. arbetet mot kränkande behandling och undervisningen om tobak, alkohol och andra droger och övrig livsstilsrelaterad ohälsa, jämställdhet samt sex- och samlevnadsundervisning m.m. Elevhälsan har ett särskilt ansvar för att bevaka att skolan bidrar till att skapa goda och trygga uppväxtvillkor.

Skolinspektionens utredning

Skolinspektionens utredning visar att elevhälsan arbetar främst åtgärdande. Tre av elevhälsans representanter uppger att elevhälsan på skolan har fokus mycket på det åtgärdande arbetet. En representant uppger att elevhälsan på skolan inte arbetar hälsofrämjande och att skolan inte heller har några uppföljningsbara mål kring detta. Hen uppger att det finns kommunövergripande lydelser för det hälsofrämjande arbetet, men att dessa är svåra att använda som mål. En representant uppger vidare att det förebyggande och hälsofrämjande arbetet bland annat består av att representanterna äter pedagogisk lunch med eleverna och är ute som rastvakter. En annan representant uppger att det är svårt att mäta vilken hälsofrämjande effekt som exempelvis pedagogiska måltider har för eleverna. En representant uppger att det är mycket hälsofrämjande att ha individuella samtal med elever. Psykologen säger att hen haft en föreläsning på skolan kring neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och informerat om generella anpassningar utifrån detta. En av specialpedagogerna uppger att lärarna har möjlighet att få handledning av dem, kring bemötande och olika tankesätt. Rektor uppger att arbetet med lösningsfokus på skolan är ett hälsofrämjande arbetssätt. I en skriftlig kommentar till protokollet uppger rektor att skolans hälsofrämjande arbete sker genom pedagogiska måltider, rastvakter, extra anpassningar, värdegrundsarbete, arbete med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, extra idrott samt tillgängliga lärmiljöer i form av två mindre undervisningsgrupper. En lärare uppger att det inte sker något förebyggande eller hälsofrämjande arbete av elevhälsan på skolan.

Brister i den studie- och yrkesvägledande verksamheten

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans studie- och yrkesvägledande verksamhet. Tillsynen visar att skolan inte bedriver studie- och yrkesvägledning i alla årskurser. Det framgår att elever inte alltid får stöd och information inför val av moderna språk till årskurs 6. Tillsynen visar vidare att skolan inte aktivt arbetat med att elevernas studie- och yrkesval inte ska begränsas av könstillhörighet, social- eller kulturell bakgrund. Bristen kan få till följd att skolans elever får sämre förutsättningar att göra väl underbyggda studie- och yrkesval.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att elever i alla skolformer utom förskolan och förskoleklassen ska ha tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses.

Av läroplanen framgår att skolan aktivt och medvetet ska främja elevernas lika rättigheter och möjligheter, oberoende av könstillhörighet. Skolan har också ett ansvar för att motverka könsmonster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling. Hur skolan organiserar utbildningen, hur eleverna blir bemötta samt vilka krav och förväntningar som ställs på dem, bidrar till att forma deras uppfattningar om vad som är kvinnligt och manligt. Skolan ska därför organisera utbildningen så att eleverna möts och arbetar tillsammans, samt prövar och utvecklar sin förmåga och sina intressen, med samma möjligheter och på lika villkor oberoende av könstillhörighet. Av läroplanen framgår också att rektor har ett särskilt ansvar för att den studie- och yrkesorienterade verksamheten organiseras så att eleverna får vägledning inför de olika val som skolan erbjuder och inför fortsatt utbildning.

Skolinspektionens utredning

Skolinspektionens utredning visar att skolan inte bedriver studie- och yrkesvägledning i alla årskurser. Rektor uppger att arbetet med studie- och yrkesvägledning är ganska nytt och rektorn tror inte att alla årskurser har kommit så långt med arbetet ännu. I en av de lärargrupper som intervjuas uppger samtliga lärare att de inte arbetat med studie- och yrkesvägledning inom undervisningen. En av lärarna uppger vidare att det inte sker någon form av studie- och yrkesvägledning i årskurs 4 och att det inte sker så mycket studie- och yrkesvägledning på skolan överlag. En lärare uppger även att skolans plan kring studie- och yrkesvägledning är ny och håller på att implementeras. Av intervju med lärare och elever framgår att elever inte alltid får stöd och information inför val av moderna språk till årskurs 6. En lärare berättar att det tidigare har funnits viss vägledning kring språkval, eleverna har fått hälsa på skolan där de ska läsa språk och prova på men i år har detta dock inte skett. En lärare uppger vidare att förra våren fick eleverna se en film från Utbildningsradion med en introduktion till de olika språken. Av intervju med lärare framgår att det finns elever på skolan som valt bort sitt moderna språk till förmån för att läsa svenska och engelska. En lärare uppger att hen inte vet om det finns några rutiner kring när elever vill välja bort sitt språkval, men att mentorn till de två elever som nyligen valt bort sina språk har talat med elevernas vårdnadshavare om konsekvenserna. Elever som nu läser moderna språk uppger att de inför val av språk till årskurs 6 inte fick hjälp av någon på skolan utan att de fick hjälp

av vårdnadshavare eller syskon. Av intervju med rektor och lärare framgår vidare att skolan inte aktivt arbetat med att elevernas studie- och yrkesval inte ska begränsas av könstillhörighet, social- eller kulturell bakgrund. På frågan om vad som gjorts inom studie- och yrkesvägledning för att eleverna ska få utforska sina möjligheter utifrån sina egna intressen snarare än traditionella könsmonster, uppger rektor att skolan inte har hunnit så långt med detta ännu. Lärarna som deltar i intervjun för lärare i årskurserna 4, 5 och 6 svarar nej på frågor om det finns någon tanke eller något arbete från skolan kring hur eleverna ska få pröva och utveckla sina intressen under den praktiska arbetslivsorienteringen (prao) oberoende av könstillhörighet.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då verksamheten vid Elundskolan inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Köpings kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Undervisning och lärande

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Köpings kommun uppfyller författningarnas krav inom undervisning och lärande.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Köpings kommun uppfyller författningarnas krav inom extra anpassningar och särskilt stöd.

Styrning och utveckling av verksamheten

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Köpings kommun uppfyller författningarnas krav inom styrning och utveckling av verksamheten.

På Skolinspektionens vägnar

X Sara Carlsson

Beslutsfattare
Signerat av: Sara Carlsson

X Anne-Charlotte Ramsthaler

Föredragande
Signerat av: Anne-Charlotte Ramsthaler

I handläggningen av ärendet har även Anders Gullberg och Henrik Fredriksson medverkat.

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Elundskolan

Fakta om Elundskolan

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Köpings kommun under våren 2019. Elundskolan besöktes av Skolinspektionen mellan den 19 februari 2019 och den 21 februari 2019.

Elundskolan är en kommunal grundskola belägen i Köpings kommun. Skolan hade vid tillsynstillfället 250 elever enligt uppgift från huvudmannen. Verksamheten omfattar förskoleklass, grundskola årskurserna 1-6 samt fritidshem.

Måluppfyllelse

Årskurs 3

Enligt Skolverkets statistik över de nationella ämnesproven som genomfördes läsåret 2017/18 varierade andelen elever som nådde kravnivån på delproven i ämnet matematik mellan 80,5 procent och 100 procent. Även i ämnet svenska varierade andelen elever som nådde kravnivån på delproven mellan 80,5 och 100 procent. I ämnet svenska som andraspråk redovisades inga uppgifter kring andel elever som nått kravnivån på delproven då resultatuppgiften baserades på färre än 10 elever.

Av skolans egen redovisning framgår att vid läsårets slut våren 2018 så bedömdes 85 procent av eleverna i årskurs 3 nå kravnivån i ämnet svenska och 88 procent av eleverna i matematik. I de naturorienterade och samhällsorienterade ämnena bedömdes 100 procent av eleverna nå kravnivån vid läsårets slut våren 2018. Andel elever i årskurs 1 som nådde de nationella målen/kunskapskraven i läsförståelse vid läsårets slut våren 2018 var enligt skolans egen redovisning 95 procent.

Årskurs 6

Lsåret 2017/18 fanns inga elever i årskurs 6 på Elundskolan, varför statistik kring årskurs 6 saknas på Skolverkets webbplats. Av skolans egen redovisning framgår att betygspoängen i årskurs 6 höstterminen 2018 varierade från en genomsnittlig betygspoäng på som lägst 12,3 i ämnet engelska till som högst 15,9 i ämnet Idrott och hälsa.